

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2566/2021
30.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ... код ..., кога заступа пуномоћник Весна Новковић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва „Н.Т.Л. & FITTING“ доо Крагујевац, кога заступа пуномоћник Срђан Станковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1737/20 од 16.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1737/20 од 16.03.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1041/18 од 25.12.2018. године, која је исправљена решењем тог суда П1 1041/18 од 27.01.2020. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., па је поништено као незаконито решење туженог Привредног друштва „Н.Т.Л. & FITTING“ доо Крагујевац број ../16 од 31.08.2016. године, којим је тужиоцу, запосленом на пословима ББ код туженог, отказан уговор о раду број ../12 од 26.11.2012. године, као и сви анекси закључени по основу уговора о раду; делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу уместо враћања на рад исплати накнаду штете у износу од 114.087,68 динара са законском затезном каматом почев од 25.12.2018. године, као дана пресуђења до коначне исплате; делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца за разлику од потраживаног износа од 622.823,00 динара и досуђеног износа из става другог пресуде, са законском затезном каматом почев од пресуђења до коначне исплате; обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 286.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1737/20 од 16.03.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1041/18 од 25.12.2018. године, погрешно означено од 27.01.2020. године, исправљена решењем

тог суда П1 1041/18 од 27.01.2020. године, у ставовима првом, другом и четвртном изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији посебно указује, с обзиром да у поступку није дошло до пропуста у примени, нити до погрешне примене било које од одредаба наведеног закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време по основу уговора о раду број ../12 од 26.11.2012. године и анексима истог, где је обављао послове радног места „ББ“ . Тужени је оспреним решењем од 31.08.2016. године отказао тужиоцу уговор о раду са припадајућим анексима применом одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона у раду, јер је услед технолошких, економских и организационих промена дошло до смањења обима посла на радном месту „ББ“. У образложењу оспореног решења је наведено да је код послодавца дошло до смањења обима посла услед чега је настала потреба за смањењем броја извршилаца на одређеним радним местима, између осталог и на радном месту „ББ“, да је послодавац донео Одлуку дана 26.07.2016. године којом је утврдио критеријуме за утврђивање запослених као технолошки вишак, и то године радног стажа које је запослени остварио код послодавца, број извршилаца који је потребан на одређеном радном месту и однос запосленог према раду оцењен од стране непосредно надређеног. Наведено је, такође, да по критеријуму односа запосленог према раду, а на основу изјаве непосредно надређене тужиоцу, послодавац је утврдио да запослени не показује тимски дух који се очекује на радном месту „ББ“, да не поштује инструкције непосредно надређеног у погледу послова који му се додељују за рад, да је склон да самостално доноси одлуке иако за то нема овлашћење и да му је дана 25.05.2016. године изречена мера повреде радне обавезе; да је сходно Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места код туженог на радном месту тужиоца предвиђено шест извршилаца, а да послодавац има потребе за само четири извршиоца и да је, примењујући критеријум однос запосленог према раду (упоређујући однос запосленог према раду и однос према раду других запослених на истом радном месту) и узимајући у обзир године радног стажа, донео одлуку да се тужиоцу откаже уговор о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду и у складу са одлуком од 26.07.2016. године. Тужиоцу је исплаћена отпремнина у износу од 59.424,71 динар.

Тачком III Одлуке директора туженог од 26.07.2016. године утврђена су имена запослених који су технолошки вишак, укупно осам, међу којима и тужилац, као и још један запослени на радном месту „ББ“. Непосредни руководилац тужиоцу је оценом

однос запослених према раду и радним задацима заведеног код туженог под бројем ../16 од 25.07.2016. године тужиоца оценио негативним описом, како је већ наведено. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова код туженог од 26.07.2016. године којим је одређено четири извршиоца на пословима „ББ“ прописано је да овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања истицањем на огласној табли у фабрици, те је констатовано да је Правилник постављен на огласну таблу дана 26.07.2016. године.

Тужилац је био у радном односу код туженог у периоду од 26.11.2012. године до 31.08.2016. године, има 32 године, у домаћинству живи са супругом и двоје малолетне деце, супруга је незапослена, након отказа уговора о раду од стране туженог један период је био незапослен, у неколико наврата је заснивао радни однос на одређено време код другог послодавца где је остваривао приходе, а последња зарада пре отказа уговора о раду износила је 34.601,28 динара. Висина потраживања тужиоца на име накнаде штете због незаконитог отказа утврђена је вештачењем од стране вештака економске струке.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање судови су усвојили тужбени захтев и поништили, као незаконито, оспорено решење туженог са становиштем да у образложењу решења нису садржани разумно оправдани разлози због којих је баш тужилац, од већег броја извршилаца на истим пословима проглашен за запосленог за чијим радом је престала потреба, не говори о било каквом оцењивању запослених па и тужиоца, а по основу прописаних критеријума године радног стажа које је запослени остварио код послодавца и број извршилаца на одређеном радном месту, а који су били прописани Одлуком туженог од 26.07.2016. године. Тужени ни у току поступка није доказао да је приликом оцењивања запослених правилно применио све критеријуме из наведене одлуке што решење о отказу чини незаконитим. Такође, тужени је најпре извршио оцењивање рада запослених, а тек онда донео Одлуку којом је прописао критеријуме за оцењивање, чиме је повредио отказну процедуру. Поред тога, у решењу нису наведени разлози да ли запослени који су били са тужиоцем у конкуренцији, применом свих критеријума, били у бољем положају у односу на тужиоца, применом и наведена два критеријума, а не само критеријума однос запосленог према раду оцењен од стране непосредно надређеног.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право доносећи побијану одлуку, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Неосновано се у ревизији указује да су критеријуми из Одлуке од 26.07.2016. године утврђени према приоритетима, од мање значајних ка приоритетним условима, те да је однос запосленог према раду оцењен од стране непосредно надређеног за послодавца и најбитнији услов за останак запосленог у радном односу, те да овај критеријум има предност у односу на остале критеријуме. Оцењивање рада тужиоца је извршено пре доношења Одлуке туженог од 26.07.2016. године у оквиру које је утврдио критеријуме за утврђивање запослених као технолошки вишак, у образложењу оспореног решења није наведено довољно разлога на основу којих би тужилац могао да закључи због чега се баш њему отказује уговор о раду по основу критеријума однос запосленог према раду, с обзиром да је на истом радном месту било запослено још пет извршилаца, а из поступка доношења оспореног решења, као ни из доказа изведених у

току судског поступка, није утврђено како и на који начин су оцењени остали запослени по наведеном критеријуму.

Врховни суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужени није успео у поступку по ревизији, па нема право на трошкове ревизијског поступка које је у ревизији тражио и определио, у смислу члана 154. и 155. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић